

Serghei COLOȘENCO

Alexei Mateevici

Biblioteca REBUS

115

Editura SFERA

2016

ALEXEI MATEEVICI

(1888 - 1917)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1								■			
2						■					
3		■									
4					■				■		
5	■					■					
6				■				■			■
7					■					■	
8			■				■				
9	■							■			
10						■					
11											

ORIZONTAL: 1) Satul natal al lui Alexei Mateevici unde s-a născut la 16 martie 1888 – „*Țintesc și bat fără odihnă/Să șteargă... Mărășești*”, versuri din poezia **Văd prăbușirea**, scrisă în noaptea de 5 spre 6 iulie 1917 (neart.). **2)** Istoric literar român (1879-1966), care în cartea „*Scriitori basarabeni*” (1920) consacră un studiu lui Alexei Mateevici – „... **alese**”, volum din creația lui Alexei Mateevici alcătuit de I. Vartician și F. Levit, apărut la Chișinău în 1954. **3)** Critic și istoric literar român (1899-1965), care a afirmat: „După G. Sion, Mateevici dădu o nouă serie de definiții ale limbii române (*Limba noastră*) cu imagini superioare de mare poezie”. **4)** „*Din... pe toți ei îi hrănesc./Vărsând pâraie de sudori*” (***Eu cânt***) – **În zarea...**, poezie datată din mai 1907 (neart.) – Din rugă! **5)** „*Apoi, toți se duc la gazda mirelui*”, din „*Nunta*”, capitol din studiul folcloric **Obiceiuri și rânduielile nunței la moldovenii basarabeni** – Poezie scrisă la Mărășești, în 13-14 iulie și publicată de Ion Buzdugan în „*Cugetul românesc*”, nr. 8-9, 1922. **6)** Abreviere în aeronavigație – Poet rus (1820-1892) din care a tradus Alexei Mateevici – *Scrieri!* **7)** A alege – Incursiune. **8)** Bir! – „*Leul*” latin – Poezie de Maksim Gorki tradusă din

limba rusă de Alexei Mateevici. **9)** Se publică pentru prima dată – **Frunza...**, altă poezie care face parte din categoria acelor a scrise de Alexei Mateevici la Mărășești, purtând data de 12 iulie 1917, publicată postum în „Răsăritul”, în 1918 (neart.). **10)** „Se... poama. Cântec răsună prin pădure,/Și ziua-i la chindii” (**La Noul-Neamț**) – „Din năzuinți și frământări/El trebuie faclă să-și aprindă” (**Basarabenilor**). **11)** E descrisă pe larg în „Obiceiurile și rânduielile nunței la moldovenii basarabeni”.

VERTICAL: 1) „Atâtea...”, poezie apărută abia în 1926 (sg.) – Poezie populară publicată în ziarul „Basarabia” la 4 februarie 1907, cu mențiunea: „cules de Al.M.” (neart.) – Final la Mateevici! **2)** Una și alta! – Unul din pseudonimele poetului, cu care a semnat **Cumătriile în Basarabia**. **3)** În „Dreptatea” din 21 septembrie 1925 de la Chișinău, publică articolul „Poetul Alecu Mateevici folklorist” – Apare în „Nunta”. **4)** Familia mamei lui Alexei Mateevici, originară din Căușeni – Alt nume purtat de poet. **5)** Să-l amesteci! – Ion Frunzetti – Râu în Germania. **6)** Servește! – „Fiii, pământenii tăi,/Au luptat ca niște lei” (**Țara**). **7)** A îngrijit volumul „Al. Mateevici. Scrieri”, cu un studiu introductiv, note, variante și bibliografie, apărut la Editura Junimea, Iași, 1989 (2 cuv.) – Titlu scurt! **8)** Localitate în China – Miros specific – Prima notă muzicală. **9)** „Botna seacă dă în.../Și se pierde-n stuhul des” (**Pietre vechi**) – Publicația din București în care a apărut articolul „Cântecul limbii române”, de poetul militar Al. Mateevici”, la 10 mai 1940. **10)** Resorturi – „Nor” (inv.). **11)** Construcție pentru puntea unei nave – „... românească”, publicația în care N. Petrescu a semnat eseu „Poeziile preotului Mateevici”, în nr. 6 din 27 martie 1926 (pl.; neart.).

Dicționar: DME, EDER, PEIN, NUAR.

NOTĂ: Careul a apărut la Chișinău în ziarul „Tineretul Moldovei”, miercuri, 23 octombrie 1991, cu o mică prezentare a mea.

Cronogram

**ÎN CE AN S-A NĂSCUT LA CĂINARI (TIGHINA) POETUL
BASARABEAN ALEXEI MATEEVICI?
CALCULEAZĂ!**

LIRICĂ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1													
2				■					■			■	
3			■										
4					■			■		■			
5							■						
6			■				■						■
7	■					■						■	
8					■				■		■		
9		■											
10				■				■				■	
11							■						
12			■		■		■						
13			■					■					

ORIZONTAL: 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13 – titluri de poezii din lirica lui Alexei Mateevici incluse în volumul *Al. Mateevici, Scrieri*, Editura Junimea, Iași, 1989, ediție îngrijită, studiu introductiv, note, variante și bibliografie de Ion Nuță.

Celelalte definiții: 2) Regizorul român al filmului „Șopârla” (Mircea) – Mic, dar puternic – Pentru viitor. 4) Formă casuală a articolului nehotărât – Răsare soarele! – Hamul dinapoi al calului. 6) Comparativ – Articol scurt! – Păsări răpitoare de zi. 8) Dans modern, asemănător cu foxtrotul – Ofițeri turci (od.) – Măsură agrară. 10) Limbaj de programare convențional, în informatică – Dialog la distanță! – Literă din alfabetul grecesc. 12) Chiot la horă – Numele mai multor graminee răspândite pe pajiștile montane.

VERTICAL: 1) Adăpost pentru noapte făcut de turiști – Fantome. 2) Repeziți cu însuflețire – Pom fructifer. 3) De un singur fel – Larg, dezvoltat. 4) Brutăriile de la țară – Zăpadă. 5) Din loc în loc – Perioadă de timp în geologie – Tanzania-Zanzibar (auto). 6) Reprezentant diplomatic – Cărți de geografie.

7) Puiul de gâscă – Diplomat austro-ungar, fost președinte al Asociației „Muzeului Transilvănean” (Ștefan). 8) Pasăre mare, asemănătoare cu struțul, originară din Australia – Patinatoare și actriță americană de film, de origine norvegiană (Sonja) – Oraș în Uralul de Mijloc (Rusia). 9) Element de compunere pentru spirală – Cel din apropiere. 10) Apărea – Curățirea de praf (pl.). 11)

Destul de întinsă (dim.) – Proză de Emil Gîrleanu inclusă în volumul „Din lumea celor care nu cuvântă”.

12) Conștiința de sine (pl.) – Mă doare! – Insulă în Marea Baltică (Suedia). 13) Adevărați – Muncitor de abator specializat în pregătirea pentru valorificare a tuturor deșeurilor animale.

Dicționar: GUL, APL, EAZ, UFA, UTO.

F a n t e z i e

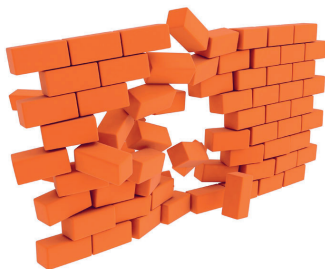
	1	2	3	4	5	6
1						
2						
3						
4						
5						

ORIZONTAL: 1) Limba noastră. 2) Vorbitor de limba turcă. 3) Limbă veche. 4) Limbă din Orient. 5) Exercițiu de limbă.

VERTICAL: 1) Fibră sintetică. 2) Hotar (pop.). 3) Tuguiat. 4) Protozoare fără membrane. 5) Nun (reg.). 6) Nume feminin.

Satele copilăriei

(Rebo anagramat: $8 + 3 = 7; 4$)

LIRICĂ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1							■				
2						■					
3					■				■		
4	■									■	
5							■				
6		■				■					■
7			■					■			
8	■					■					
9				■				■			
10					■				■		
11										■	
12							■				

ORIZONTAL: 1) Râul amintit în „Limba noastră” al cărui curs lin în „valuri pierde/Al luceferilor sfeșnici” – Copacul care „la ușă-mi stă de strajă/Ca un ostaș la slujbă pus” (**Atâtea chipuri**). 2) Poezie scrisă la Mărășești, în 13-14 iulie 1917, publicată de către Ion Buzdugan în „Cugetul românesc”, nr. 8-9, 1922 – „Pe noi ne-au încălicat,/Pâinea toată ne-au luat,/Țara-n... au apucat,/Sângele ei ne-au băut/Și neoameni ne-au făcut” (**Țara**). 3) Perișorii pleoapei – Locul unde se reîntorc „Țăranii veniți de la muncă” și peste care deznădejdea, „ca noaptea ce vine” îl cuprinde (**Țăranii**) – Pe tine. 4) Acestora „portarul-frate le-arată găzduirea” în poezia „La Noul-Neamț”. 5) „Și când în floarea tinereții/Venit-a vestea războirii,/Tu ... sfântă a vieții/Ți-ai dat-o cetelor oștirii” (**Mama**) – Institut (abr.). 6) „Veșmântul firii noastre din pânză strămoșească/Cu tivituri de aur, de vechi argint și flori” (**Unora**) – „Mai desfunzi pe-aicea muchii,/Scrise și cu alte buchii” (**Pietre vechi**). 7) În ogor! – Acestuia, care-și „doarme somnul morții” alături de bunici în mormânt, poetul i-a dedicat „Frunza nucului”, scrisă la Mărășești, la 12 iulie 1917 – Inițiale cu care a semnat Caragiale. 8) Prăbușirea acestui astru poetul o vede în noaptea de 5-6 iulie 1917, la Mărășești, numind-o „al nopții mândrului luceafăr” (**Văd prăbușirea**)

– „Destulă înflorire păstrat-a limba noastră/Din sânul ... sale cel vechi și sănătos” (nom.; **Unora**). **9**) Fir bun la cusut – „Din spic, din strugurul de vii/În stropi va curge ... vii” (**Basarabenilor**) – Imită bătaia tobei. **10**) Localitate în Germania – Căinari 2,4,5! – Marin Preda. **11**) Așezământul religios a cărei „Clopotniță înaltă domnește-mprejurimea”, ce pare musafirilor „un rai frumos” (**La Noul-Neamț**). **12**) Scriitor român (Valeriu) – „Și glasul vieții ascultând/Venirea ... eu cânt!”, ultimele versuri din poezia „Eu cânt”, datată Chișinău, 23 februarie 1907, apărută întâi în ziarul „Basarabia” An.II, nr.17 (76), 25 februarie 1907, p.2, semnată *Cântărețul basarabean* (neart.).

VERTICAL: **1**) Frunza acestui copac din poezia cu același titlu tresare „oglundindu-se în lac” – Greutățile duse pe umeri de plugarii care „Muncă, muncă și iar muncă,/Alta n-am văzut” în poezia „Cântecul zorilor”, scrisă la Chișinău, la 5 februarie 1907 (sg.) – „Tunurile vrăjmașești/Țintesc și bat fără odihnă” (sg.; **Văd prăbușirea**). **2**) „Nădejde nu găsești în lume/Și n-ai de ce nici să o cați:/Ea numa-n suflete trăiește/Și doruri-n... trezește” (pl.; var.; **Atunci, când soarele apune**) – „Fiii, pomântenii tăi,/Au luptat ca niște lei./Au vărsat ei mări de sânge,/Ca să poată jugul frânge” (sg.; **Țara**).

3) „Brăzdează harnicii plugari/Al țării lor mănăs pământ” (**Eu cânt**) – „Numai pietre de mormânt/Mai păstrează al lor cuvânt” (**Pietre vechi**). **4**) „Cântecu-i plin de durere,/Și inima-n piept ți se zbate de jale” (**Țăranii**) – „Pe câmpii mirositoare,/Vara-aur tot turnat/Până-n zare revărsat,/Aur viu de pâine coaptă” (**Țara**). **5**) Soare în Basarabia! – Prafppe jos! – Amalgamați în vechea chimie – Nota 7. **6**) „Limba noastră-i limbă.../Limba vechilor cazanii,/Care-o plâng și care-o cântă/Pe la vatra lor țăranii” (masc.; **Limba noastră**) – Semn. **7**) Luna anului 1907 când Alexei Mateevici a scris poezia „În zarea anilor” – „Vânjoși, înalți, ca fierul tari,/De soare arși, bătuți de vânt” (**Eu cânt**). **8**) „Frunză verde grâu de vară,/Ce-i frumoasă a mea țară!/Țara mea nemărginită/Cu verdeață-mpodobită” (pl.; **Țară**) – Poruncă a sultanului (od.). **9**) Cap de listă! – Crescut de mai multe ori – Elena Oancea. **10**) Prefix cu sensul „ființă” – Copacii pe care poetul îi vede în floare, cu „o mirozn-amețitoare”, iar în „În umbra crengilor cu flori/Visam eu visuri cu noroc” (sg.; **În zarea anilor**). **11**) „Focul vieții nu l-au stins/În ... lor din fier făcut” (neart.; **Eu cânt**) – „El jalea vechilor.../Numa-ntr-o lacrimă va strânge” (**Basarabenilor**).

Dicționar: REIL, AAA, ARZ, ONT.

LIMBA NOASTRĂ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2							■					
3								■				
4			■			■					■	
5				■					■			
6												■
7		■			■		■			■		
8	■											
9			■			■			■		■	
10												■
11		■					■					
12												

Limba noastră-i o... (3 O.-I)

În adâncuri înfundată,
Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată.

Limba noastră-i... (5 O.-III), ce arde

Într-un neam, ce fără veste
S-a trezit din somn de moarte,
Ca viteazul din poveste.

Limba noastră-i... (6 O.; 2 cuv.),

Doina dorurilor noastre,
Roi de fulgere, ce spintec
Nouri negri, zări albastre.

Limba noastră-i... (12 O.; 2 cuv.),

Când de vânt se mișcă vara;
În rostirea ei bătrânii
Cu sudori sfințit-au țara.

Limba noastră-i... (8 O.; 2 cuv.),

Zbuciumul din codrii veșnici,
Nistrul lin, ce-n valuri pierde
Ai luceferilor sfeșnici.

Limba noastră-i (1 O.; 2 cuv.),

Povestiri din alte vremuri;
Și cetindu-le-nșirate,
Te-nfiori adânc și tremuri.

Limba noastră îi... (2 O.-I)
Să ridice slavă-n ceruri,
Să ne spuie-n hram ș-acasă
Veșnicele adevăruri.

Limba noastră-i... (10 O.; 2 cuv.),
Limba vechilor cazanii,
Care-o plâng și care-o cântă
Pe la vatra lor țărării.

Înviați-vă dar graiul,
Ruginit de multă vreme,
Ștergeți slimul, mucegaiul
Al uitării-n care geme.

Strângeți piatra lucitoare,
Ce din soare se aprinde,
Și-ți avea în revărsare
Un potop nou de cuvinte.

Nu veți plânge-atunci amaric,
Că vi-i limba prea săracă,
Și-ți vedea cât îi de darnic
Graiul țării noastre dragă.

Răsări-va o... (3 O.-I)
În adâncuri înfundată,
Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată.

Chișinău, 17 iunie 1917

ORIZONTAL: 2) Râu în țara noastră, afluent al Dunării. 3) Pământ brăzdat. 4) Centigram (simbol) – Sec! – Mamă (arh.). 5)

Râu în Rusia siberiană – Urâtă. 7) Odinioară era la modă! – Dânșii – Mese! 9) Curs de apă în Italia – Mihai Eminescu – Camere! 11) Unități de lucru mecanic în sistemul CGS, în fizică – Claie peste grămadă.

VERTICAL: A administra cuiva un preparat biologic, în scop curativ sau preventiv – Unealtă agricolă. 2) Aprecie favorabilă – Frunze, sepale sau petale. 3) „Centrul de Ecologie Montană” (siglă) – Dragoste – Nici a ta, nici a lui. 4) Mare dezordine – A se așeza unde nu bat razele soarelui. 5) Istoric literar băcăuan (Petre) – Marele blond al metaforei (Fănuș). 6) Din nou – Titlul unui articol al lui Emile Zola, apărut în „Aurore”, prin care pledează pentru nevinovăția lui Alfred Dreyfus (13 ian. 1898) – Zăcământ de roci magmatice intruzive. 7) Operă de Verdi – Amfiteatru, scris pe scurt! 8) Auxiliar al viitorului – Dispozitiv tehnic manipulat (fem.). 9) Oraș-port în Algeria la Marea Mediterană – Îți aparține – Flaut persan. 10) Piese metalice cu care se fixează părul, hârtii etc – Nume dat porcului în popor. 11) Vârful dealului! – „On-Carriage transport mode” (abr. com.) – Perioadele celor douăsprezece luni. 12) Răsăritean – Partea lichidă a sângelui – Dimpotrivă.

Dicționar: IMNA, IIA, SIL, NEI, DEA.

LIMBA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1						■					
2								■			
3				■							■
4						■					
5					■				■		
6			■				■				
7		■								■	
8									■		
9	■			■			■				
10					■						
11								■			

ORIZONTAL: 1) Limba slavonă – Limba turcică vorbită și în țara noastră. 2) Limba în care au scris vestitele rubaiate Omar Khayyam și Saadi – Râu, în toponimia suedeză. 3) Fir de cusut provenit din latinescul *acia* – Limba indo-europeană vorbită de romani. 4) Distins, elegant, din franțuzescul *noble* – Orașul din Grecia unde a apărut, în 1873 cotidianul „Efemeris”, întemeiat de Dimitrios Koromilas. 5) Ucenic (reg.) – Primele noțiuni de gramatică! – Traian Nicola. 6) Țipăt al sugarului – Prenume etrusc – Localitate în SUA. 7) Cartea de cult a lui Varlaam ce cuprinde și primele încercări de versificare în limba română – un imn de laudă domnitorului și două imnuri religioase – tipărită la Iași în 1643. 8) Limbă semitică, în care au fost scrise unele cărți de cult ale evreilor – Bătute în cuie! 9) Ușile de la dulap! – Carte de Radu Tudoran! – „Ner Israel Rabbinical College” (siglă). 10) Continentul unde se vorbesc cele mai multe limbi de pe glob – Țară europeană unde se vorbește o limbă germanică. 11) Limbă vorbită în Africa, din familia ciadină – Dinastie chineză.

VERTICAL: 1) Limba lui Cervantes – America de Nord! 2) Limbă baltică – Limbă în care a studiat Alexei Mateevici. 3) Limbă semită răspândită în Orient – Poemul eminescian tradus în albaneză, spaniolă, bulgară, cehă,

franceză, germană, italiană, polonă, portugheză, maghiară și rusă. 4) Valentin Silvestru – Religia în care se vorbește, în special, araba – Puse în ladă! 5) Filozof norvegian (Anathon) – Popor din Caucaz, vorbitor de limbă turcă din familia altaică. 6) Pofitim, în limbaj popular – Vorbitorul unei limbi. 7) Popor ce vorbește o limbă turcică – Nuc găunos! – Notă muzicală latină! 8) Limbă romanică din o țară europeană. 9) Roman de Chateaubriand tradus în românește de Heruvim Nestor, în 1839, și de G. Marcuson, în 1973 – Olga Enache – Persoană. 10) Gură, cu sens peiorativ – Limbă neoindiană vorbită în India, Pakistan și Guyana. 11) Andrei Florescu – Adept al religiei de stat a Angliei, constituită oficial în 1562 sub Elisabeta I.

Dicționar: ELF, INAS, LAR, LOAG, SUN, AALL.

Poetul

(Frazifon eliptic anagramat:
7+5+(4)=6,9)

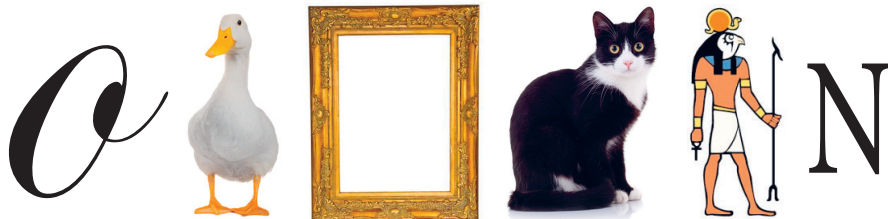
7: Stat în Europa Centrală, relief muntos, cu peste 200 de lacuri glaciare, cu o climă moderat-continentală, numit „Țara cantoanelor”;

5: Stat în America de Nord, împărțit în 29 de state federale. Teritoriul a fost populat de triburile indienilor maya, tolteci și azteci;

(4): Pod în Paris, peste fluviul Sena, construit de Lamandé între 1808-1810, dându-i-se numele după locul bătăliei din 1806, când Napoleon i-a învins pe prusaci.

Titluri

(Rebus criptografic: 5; 4; 4; 7)

POEZIE

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										

ORIZONTAL: 1) E un exasperat. 2) Clasament al valorilor – Ca un fulg (fem.). 3) Singular – Parâma unei nave. 4) Funcționar public – Sat în județul Harghita. 5) Bloc-notesuri – Perioadă de timp. 6) Colindător cu vicleimul – Selectate. 7) Pe răsucite! – Scrie la tablă.

VERTICAL: 1, 4, 7, 10: titlul poeziei datate din anul 1907, apărută postum în volumul îngrijit de Petre V. Haneș, *Poezii*, 1926 și în ediția a II-a din 1936.

Celelalte definiții: 2) Coaste abrupte. 3) Tutore. 5) Cupeu! – A doua notă muzicală. 6) Acest tip popular – Titlu slav. 8) Femela calului – Și, la francezi. 9) A plictisi pe cineva.

Aritmogrila

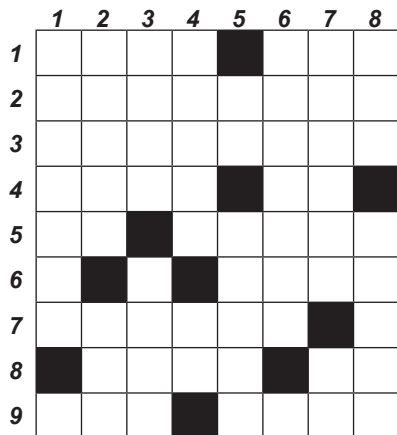
	1	2	3	4	5	
1		1	6	5	12	11
2		7	3	4	13	14
3		10	2	15	9	8

ORIZONTAL: 1) În realitate (var.). 2) Stat din continentul american. 3) Floarea societății.

VERTICAL: 1) Divinitatea supremă în șintoism. 2) Dracul, în popor. 3) Numele dat de tătari Niprului. 4) Vagon pentru încălzirea trenurilor (abr.). 5) Scriitor portughez (m. 1900).

De la 1 – 15: Numele poetului.

DEASUPRA TÂRGULUI BÂRLAD

Deasupra (7 V.-II) târgului Bârlad (5 V.-II; pl.)

...(7 O.) –au un... (2 O.)

Ș-un snop de pâne-a aruncat,

Cules din lanuri (8 O.-I; !) de gherman (2 V.-I):

„Noi... (1 V.)-am primăvara

... pânea (6 V.) voastră toată țara,
Grădină, vale, deal și șes (5 O.-II), –
Ș-acuma roada am cules.

Mai mult de foame nu ni-i frică,

Sătui ne ține Muntenia,
Degrabă oastea se ridică
Și prinde toată România”.

...(1 O.-II) hârtie-a fost legată

De-un... (1 O.-I) de pâne aruncată.

O, Doamne, unde-i ispășirea,

O, Doamne, unde-i... (3 O.; neart.)?

Streinii ne-au mâncat sudoarea,

Iar noi ne chinuim flămânzi.

Pământul, ce ne-a fost ca floarea (8 V.-II)

Din colț în colț tu îl aprinzi.

Afurisirea cadă, sfinte,

Judecătorului părinte,

Ce cei ce țara ne-au vândut

Și robi năvalei ne-au făcut.

Dar milă fie-ți de creștin,

Ce spicul din sudori îl crește,

De-un biet (7 V.-I) nevinovat român (3 V.-II),

Ce-și spune-... (4 O.-I; neart.) românește.

Vezi (9 O.-II), sfinte, țara-i țințirim,

Ne izbăvește de hârșim,

Și pentru chinuri și sudori,

Și pentru (7 V.-II) bieții muritori, –

O, Doamne, (6 O.; sg.) vie ispășirea,

O, Doamne, (9 O.-I) vie mântuirea.

15 iulie 1917

Celelate definiții:

ORIZONTAL: 4) Milimetru (abr.).

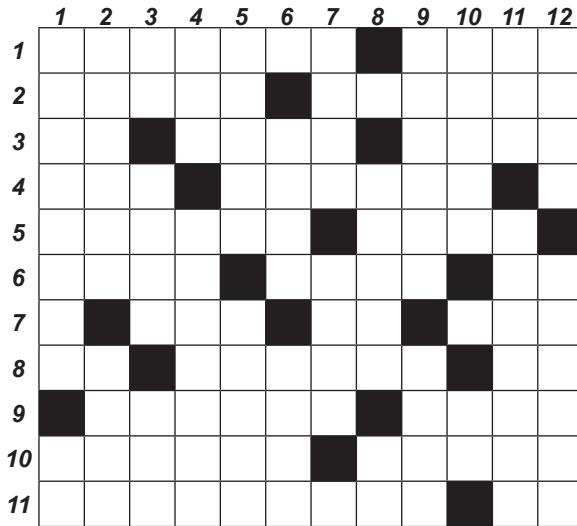
5) Cant!

VERTICAL: 2) Câteva parale! 3) A

împodobi. 4) Critic de artă român

(Florian). 5) Pustă! 8) În paner!

TOAMNA

ORIZONTAL: 1) Erou al schiței, „un om nu prea bătrân, așa de mijloc, cu fața întotdeauna rasă, și vioi, iar părul îi era tot negru, dar amestecat cu arginteala vârstei destul de înaintate, în care se afla el”, soțul Zamfirei și tatăl lui Petriță – „Mulți dintre ei se mai duc pe ospeț pe la rude și pe la prieteni” (sg.). 2) Locurile din sat pe unde flăcăii „se primblă mai mult cuprinși de mijloc, glumesc și trag tăhărci” (sg.) – Fata Vasiloaiei „bine făcută și destul de frumoasă, dar îmbrăcată cam prostișor și sărăcăcios”, viitoarea noră a familiei Putină. 3) Metru cub (abr.) – Căutătura lui Petriță, „mici și negri luceau și erau umezi” – Specie de muscă. 4) „Inactivated influenza vaccine” (abr. med.) – Țipetele din ograda lui moș Dumitru s-au auzit până la moș Gavrilă, de l-au făcut pe acesta să vină ca să vadă ce s-a întâmplat. 5) Partea zilei, „albastră-fumurie de toamnă”, „frumoasă în mâhnirea ei posomorâtă” – Moldova (abr.). 6) Localitate turistică în Siria – Locul unde pornesc toți nuntașii ieșiți din biserică „la mire în cântarea unui marș răsunător” (var.) – Ciolan. 7) Abreviere medicală – Animalele cu lâna neagră ce pot fi văzute păscând „în câmpiile îngălbenite” – Măsura lui Cuza. 8) Scoși din iaz! – Vâjâitul vântului din finalul schiței (pl.) – Horia Lupașcu. 9) Patrupedele pe care le vede în

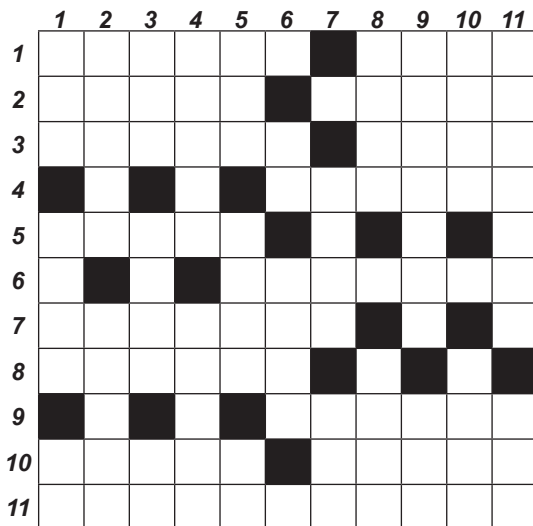
fiecare dimineată moș Dumitru, când intră în ocol, unde le îngrijește (sg.) – Inflorescența gramineelor. **10)** „*Petriță venise din sat (în zorii dimineții), încât abia se menținea pe picioare*” – La astfel de petreceri se auzeau în sat „*sunetele vioarelor și ale fluierilor, iar pământul se zguduia de tropotele acelorași flăcăi veseli și jucăuși*” (sg.). **11)** Publicația din Chișinău în care a apărut **Toamna** cu motto-ul „*Schiță din viața basarabenilor*”, în mai multe numere din luna noiembrie a anului 1906 și semnată de... – ...Alexei Mateevici.

VERTICAL: **1)** Ziua aceea de toamnă, posomorâtă, cu „*cerul cenușiu și nemărginit*”, când moș Dumitru îl vizită pe cumătrul Gavrilă, după ce ieși de la biserică – Primele litere. **2)** Vasul din lut pe care mama Zamfira îl aduse din beci plin cu vin și din care cinstiseră moș Dumitru și moș Gavrilă după ce rostuiseră nunta lui Petriță cu Marița – Mâncarea pregătită de mama Dochița din găină, „*meșteriță la lucruri de acestea*”, pentru cei doi cumetri, Dumitru și Gavrilă. **3)** Nota 3 – Adierea care duce frunzele „*ce cad din copaci*” – Praf de cafea ce se prepară prin dizolvarea în apă. **4)** Două localități în Japonia – Singur fu al familiei Putină, leneș, care nu înțelege „*nici de cuvânt, nici de bătaie*”, corcolit de mama Zamfira, se

va căsători cu Marița. **5)** „*Petriță nu zicea nici un cuvânt*” la apostrofările făcute de moș Dumitru – Podiș în Asia. **6)** Strigăt cu care se alungă oile (reg.) – Tinerele din sat, „*îmbrăcate cu rochii albastre, verzi, cu cordele frumoase, roșii și trandafirii, merg repede, vesele la amintirea celor ce le așteaptă mai încolo, când va ieși norodul din biserică și vor prinde a se încinge jocurile*” (sg.). **7)** „*Petriță și Marița stau uitați cu ochii în pământ*” (sg.) – Râu în Canada. **8)** Smalț – Cununi! **9)** „*Băiatul [e vorba de Petriță, feciorul lui moș Dumitru și al mamei Zamfira] îi ca un băiat cumișel, frumușel, n-are năravuri rele*”, după aprecierile mamei – A suferi un eșec. **10)** Cuvântul de ocară adresat de moș Dumitru lui Petriță când a aflat de fapta nesăbuită a acestuia petrecută astă-vară – Pene! **11)** A se ivi – Nevasta lui moș Gavrilă, „*o fimeie încă frumoasă și grăsuleană*”, care-i lasă pe cei doi cumetri să se cinstească, ducându-se la bucătărie „*de se porăiește cu de-ale mâncării*”. **12)** Glasul lui moș Gavrilă „*pacinic, liniștit și îndesat*” – Copacii „*înalți își înconvoaie în toate părțile ramurile negre, subțiri, cu puține frunze verzi și-și dau jos pe cele îngălbenite*” (sg.).

Dicționar: ASIL, IRNE, TTP, ITO, HREA, COAL.

LITERARĂ

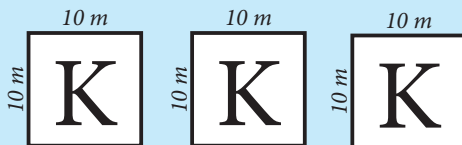

ORIZONTAL: Scriitori de origine basarabeană: 1) Iacov – Emil. 2) Nicolae – L. 3) George – Gheorghe. 4) Vasile. 5) Bogdan. 6) Ion. 7) Nicolae. 8) Dominte. 9) Teodor. 10) H. – Constantin. 11) 2 cuvinte: 6, 5.

VERTICAL: 1) Scamă avocalică! – Institut (abr.) – Centimetru mic. 2) Rocă de culoare galbenă-cenușie, cu un mare grad de fertilitate – Puiul de pisică. 3) Fiu, la arabi – Echipă sportivă – Factor important din compoziția sângelui uman. 4) Tânguire – Geanta vânătorului. 5) Organizația Națiunilor Unite (siglă) – Oraș în China – Puse în cuib! 6) Simbolul chimic al clorului – Râu în Anglia. 7) Limba oficială în Pakistan – Encefalită spongiformă bovină (abr. med.). 8) Măr pădureț (reg.) – Împotrivă. 9) Asemuirea cu cineva – Spațiu cosmic. 10) Localitate în Japonia – Disc gradat. 11) Formulată – Eva s-a încurcat!

Dicționar: SCM, ABN, UHAN, ARUN, GORT, NOSA, VEA.

Satul natal
(Monoverb: 3-7)

Fantezii

	A						C
1		20		24		8	
2		31	28	21	5		
3		2	27		6	7	33
4		9	4				29
5		10	26	14		22	
6		3	32			16	23
7		19		1	17	18	
8				12	25	13	
9		11			34	15	30
	B						D

1) Plantă tropicală cu fructe comestibile. 2) A combina. 3) Descoperit pe neașteptate. 4) În dezordine. 5) Ziarist. 6) Evocări. 7) Boncăluit. 8) Tip de monoverb. 9) Ziar bucureștean.

A – B și C – D: ziarele din Chișinău unde a publicat poeziile Alexei Mateevici.

De la 1 – 10: articolul din „Basarabia”, nr. 18 din 26 iulie 1906, semnat A. Lamprion;

11 – 24: articol din „Basarabia”, nr. 51 din 19 noiembrie 1906, semnat Alecu Mateescu (2 cuv.);

25 – 34: articol din „Basarabia”, nr. 57 din 22 decembrie 1906, semnat Fl. Măgureanu.

	A	1	2	3	4	C
1		6	9			
2		4	7			
3		8		10		
4		11	3			
5			2		12	
6		1		5		
	B					D

ORIZONTAL: 1) Mașină folosită la finisarea țesăturilor și a pieilor. 2) Oraș în județul Sibiu. 3) Vorbitor. 4) Operă de Verdi pe un libret după V. Hugo. 5) Fir de metal sau șiret de lână, cusut ca ornament. 6) Instrument muzical cu coarde (var.).

VERTICAL: 1) Piață publică în vechile orașe grecești – 50 la romani. 2) Sulfat neutru de sodiu (abr. textil.) – Strigăt de abatere a vitelor (reg.). 3) Pâine din Transilvania – Dumneata, pe scurt. 4) Și în limba latină – Ceartă (reg.).

A – B: numele traducătorului (Val.)...

C – D: ...în această limbă a poeziei „Limba noastră”, apărută în „Interferențe”, vol. V, 1970, la p. 138;

De la 1 – 12: titlul poeziei în respectiva limbă.

ISTORIE LITERARĂ (1)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1						■						
2					■							■
3			■						■			
4							■			■		
5					■							
6						■						
7		■					■			■		
8				■				■				■
9	■				■						■	
10						■						
11							■					

ORIZONTAL: 1) „O precoce conștiință de noi” e articolul semnat de acest Sergiu în „Literatura și arta”, din 7 aprilie 1988 – Proza „Toamna” cu care Alexei Mateevici își face debutul în literatura originală, a fost tipărită în ziarul „Basarabia”, an.I, nr. 43, din 3 noiembrie 1906, în nr. 49, din 12 noiembrie 1906 și în nr. 50, din 15 noiembrie 1906 sub semnătura Alecu Mateescu. **2)** Semnează în revista „Flamuri” din Craiova, iunie 1937, studiul „Limba noastră și scrisorile lui Alexei Mateevici” (Mircea V.) – Alcătuitorul „Dicționarului de pseudonime”, ce-l menționează pe Alexei Mateevici că a semnat: Al. Mateescu și Al. M-ci (Mihai). **3)** Zoe Zamfir – „... noastră”, a scris Ștefan Ciobanu în 1923, este „cântecul de lebedă al talentatului poet, scrisă de el cu câteva săptămâni înainte de moarte...” – Prefix pentru albine. **4)** Notare a unei linii melodice după auz – Ioan Slavici – Odinioară (presc.). **5)** Cuvânt eliminativ în formule recitative din jocurile copiilor – Compoziție literară cu caracter laudativ. **6)** Scobitură – Turmă de animale necornute. **7)** Distanțați – Cristian Dragomir – Dumnealui. **8)** Localitate în Nigeria – „Despre scriitorul soldat” este articolul evocator al acestui istoric literar publicat în „Revista Bucovinei”, anul I, nr. 6, iunie 1942 (Aug. Z. N.) – Felia din mijloc! **9)** Sub acest pseudonim apare în „Prietenul poporului” din Câmpulung (ianuarie 1928) prezentarea „Al. Mateevici: Poezii”, Tip. „Scrisul Românesc”, București (P.) – Despre volumul „Al. Mateevici: Poezii”, publicat cu o prefață de P.V. Haneș (Ed. Casei Școalelor) acest istoric și critic literar scrie în „Gândirea”, An. VII, nr. 3, din aprilie 1926 (Tudor). **10)** Istoricul basarabean căruia în „Dreptatea”, An. XI, din 7

septembrie 1937, București i se publică luarea de cuvânt la Comemorarea lui Al. Mateevici la Chișinău; în același ziar a apărut și cuvântarea lui Ștefan Ciobanu (D.) – Unul din întemeietorii revistei „Viața Basarabiei”, cel care „înscrie pe marmora liricii basarabene o dără de parfum amar cu versurile lui cioplite și cizelate dintr-un material brut”, publică în revista ctitorită medalionul evocator „Alexei Mateevici” la 20 de ani de la trecerea poetului în eternitate (9 septembrie 1937; Vasile). **11)** Prezintă volumul „Al. Mateevici: Poezii”, ediția II, Ed. Cartea Românească, în „Bugeacul”, nr. 8-9, 1937 (Iacob) – În această publicație (nr. 214, 1.XI.1941) Tib. Tretinescu a scris despre Alexei Mateevici: „Talent autentic, toarnă în tipare de vers iubirea de țară și durerea umilinților... influențat de poezia poporană, dă versului său un ritm vioi cu prospețimi de grai autentic românesc”.

VERTICAL: 1) Poetul basarabean, cu vers sonor și plin de majestate, prieten cu Alexei Mateevici, îl evocă pe acesta în numeroase pagini memoriale (Ion) – Bogdan Soare. **2)** Autorul medalionului „Poetul basarabean preot Al. Mateevici” (Dumitru) – Aeroport din Argentina (cod.). **3)** Curse! – Poetul-rebust ce-l evocă pe Al. Mateevici la o sută de ani de la naștere, în „România literară”, din 10 martie 1988 (Andrei). **4)** „... Moldovei”, în care N. Constenco publică medalionul „Alexei Mateevici”, la 15 august 1957 – Alt nume dat deșertului Gobi, din Asia. **5)** Cămașă țărănească – Arpeggio (abr. muz.) – Răsare soarele! **6)** „Saint Mary university College”,

Anglia (siglă) – Poetul basarabean care-i evocă pe Al. Mateevici, S. Murafa și A. Hodorogea în articolul „Cei trei mari dispăruți”, în „Gazeta Basarabiei”, din 3 septembrie 1937 (Dimitrie). **7)** Sub aceste inițiale se ascunde cel care în „Flamuri” din Craiova a recenzat „Poezii” de Al. Mateevici, Edit. Cartea Românească (martie 1937) – Bold – Abreviere pe rețetele medicale pentru „pilule”. **8)** Scriitorul care povestește „că nu și-l poate închipui pe Mateevici decât cu vrafurile de cărți în brațe, pe care le culegea de pe la librăriile ieșene și ori de unde putea”, în „Icoanele vremii” (Nichifor) – „Ad usum veterinarium” (abr. lat.). **9)** Vorbă de răs – Perioada de școlarizare a tânărului Alexei Mateevici, după absolvirea Seminarului din Chișinău, în 1910, la Academia Spirituală din Kiev (pl.). **10)** O tijă pe jos! – Aere! – Nume masculin. **11)** Fostul student al lui Gala Galaction și al lui Nichifor Crainic la Facultatea de teologie din Chișinău (1929-1933), care și-a luat licența în teologie la Istoria literaturii cu lucrarea despre Alexei Mateevici, publicată mai întâi în „Viața Basarabiei” (1934-1935), iar apoi în volum la Editura „Tiparul Moldovenesc”, Chișinău, 1937 (Vasile) – Anton Țurcanu. **12)** „Cântăreț al... luminoase”, articol din „Literatura și arta”, nr. 14, 31 martie 1988, semnat: cor[espondent] ATEM (nom.) –... Manole, semnatară evocării „Răvaș de doi”, în „Literatura și arta”, nr. 14, 31 martie 1988.

Dicționar: UCIU, NSU, ELI, SAOL, GOV, IJA.

ISTORIE LITERARĂ (2)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1							■				
2								■			
3						■					
4		■			■						■
5	■								■		
6						■		■			
7			■							■	
8				■			■				
9						■					
10		■						■			
11	■					■					
12								■			

ORIZONTAL: 1) Istorik bucovinean, care în „Istoria Basarabiei”, ediția I, Cernăuți, 1923, îl prezintă și pe Alexei Mateevici (Ion). – Publică în „Cronica” din 1 aprilie 1988 „Al. Mateevici. 100 de ani de la nașterea poetului”, iar în 1989 îngrijește ediția: Al. Mateevici-Scieri, cu studiu introductiv, note, variante și bibliografie la Editura „Junimea” din Iași (Ion). 2) În „Dreptatea” de la Chișinău (21. 09. 1925) publică în serial „Poetul Alecu Mateevici folklorist”, în patru numere (Theodor) – Limba curții persane. 3) Păsări negre – Ziarul în care apare la rubrica „Cărți-Reviste” semnalul despre volumul „Poezii”, de Al. Mateevici, la Editura „Cartea Românească” (24. 02. 1937). 4) Anatol Ciocanu – Împreună cu S. Cibotaru publică în „Tinerimea Moldovei” (30. 09. 1956) articolul „Începuturile activității literare ale lui Al. Mateevici” (H.). 5) Publicația craioveană în care Mircea V. Ursu semnează „Limba noastră și scrisorile lui Alexei Mateevici” (1937) – Dimpotrivă. 6) Fostul bibliotecar la Biblioteca Academiei Române din București căruia Alexei Mateevici îi trimite o scrisoare la 10. IV. 1913, din Kiev cerându-i pentru teza de licență cărți de folclor (Ion) – Fin (reg.). 7) Vas de lut – Dumitru... e cel care publică în „Cuvânt moldovenesc” (1. 02. 1931) „Poetul basarabean preot Al. Mateevici”. 8) Numele gotic al râului Jiu – George Meniuc – Localitate în Cipru. 9) Creația literară a lui Alexei Mateevici „stă alături de a celor mai suavi și mai profunzi poeți ai noștri

(pl.; Vasile Țepordei) – În „România nouă”, Chișinău, 20. 08. 1918, a scris despre „Trei mucenici ai românismului în Basarabia: Al. Mateevici, S. Murafa, A. Hodoroșgea” (Onisifor). **10**) A afirmat că „Mateevici s-a făcut cunoscut mai întâi prin poema *Limba noastră*, compoziție festivă, făcută anume pentru deschiderea cursurilor de învățători, la Chișinău, în 17 iunie 1917” (Tudor) – Râu în Myanmar. **11**) După acest poet, G. Călinescu a scris că „Mateevici dădu o nouă serie de definiții ale limbii române cu imagini superioare de mare poezie” (George) – Pereche. **12**) Identitatea poeziilor – Cap în Franța.

VERTICAL: **1**) Semnează în „Raza” (17. 06. 1937) „Pentru Alexei Mateevici” (Sergiu Matei) – „*La răspântie*. Moldova de la Nistru, în anii 1917-1918”, volumul acestui istoric apărut în 1924 și în care este menționat Alexei Mateevici (D.). **2**) În linie! – Publică în „Interferențe” (vol. V), București, 1979, studiul „Alec Mateevici: Limba noastră” (Gr. Lupu) – Unși! **3**) „... basarabeană”, an. V, nr. 7-8, 1937, în care sub inițialele M.C. apare studiul „Al. Mateevici” – Publică în „Nistru” (septembrie 1967) considerații asupra personalității și operei lui Al. Mateevici intitulate „Cântărețul limbii noastre”, iar cu I. Vartician scoate trei ediții „Scrieri alese” ale poetului în 1966, 1971 și 1977 (F.). **4**) Semnatarul articolului „Un vizionar: Al. Mateevici”, în „Raza”, la 26 august 1937 (Anton) – Localitate în Germania. **5**) A-și lega

capul cu o cârpă frumoasă (reg.) – În „Tribuna României” din 1 mai 1988 înserează „Centenarul unui mare poet: Alexei Mateevici. 1888-1917” (Ion). **6**) Preț mediu! – Împreună – Cap de zmeu! **7**) Formă superioară de reflectare a realității cu ajutorul abstractizărilor (pl.) – Poezie recitată pe acompaniament de tobă, la vechii chinezi. **8**) Apariția primăverii! – Popor din centrul Europei. **9**) Localitate în Tadjikistan – Om politic și scriitor basarabean, care a publicat în „Dreptatea”, București, la 4 septembrie 1937 medalionul „Alexie Mateevici”, iar în „Viața Basarabiei”, nr. 8-9, 1942 „Un sfert de veac de la moartea lui Alexie Mateevici” (Pantelimon). **10**) „... literar”, studiul de istorie și geografie literară al lui G.G. Ursu, tipărit la Bârlad în 1943, în care numele lui Alexei Mateevici este menționat la pagina 152 (neart.) – Oraș în Italia. **11**) A lucra pământul – Articolul lui Nicolae Iorga din „Neamul românesc”, an. XII, nr.236, 29 august 1917, p.1, în care este regretată dispariția lui Alexei Mateevici: „Rare ori am văzut – și desigur nu aici la noi, unde și literatura, când n-a fost o pretenție, a rămas o simplă formă – un om mai îndrăgît de acea vădire a tot ce avem mai bun în suflet, care e scrisul nostru”. Republicat în vol. II, „Oameni care au fost”, București, 1935, p.262 (2 cuv.).

Dicționar: DER, HIN, GIL, ELEA, PON, AIL, RIOL, OLI, GUCI, UDOB.

CRITICI

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1							■				
2	■								■		
3						■					
4			■				■				■
5					■			■			
6										■	
7	■			■			■				
8									■		
9		■				■					
10								■			

ORIZONTAL :

Pe coloanele orizontale rasterate au fost îngrilate numele celor care au scris despre creația lirică a lui Alexei Mateevici. Sunt date doar titlurile lucrărilor și prenumele autorilor, în paranteze. Doar la 5 orizontal-II veți afla cum a numit Tudor Păcuraru poezia *Limba noastră*, în articolul din „Luceafărul”, nr.13, din 26 martie 1988.

1) „Poetii și prozatorii Basarabiei până în unire” (1812-1918; Gheorghe) – „Limba noastră” (Emil). **2)** „Cântă baștina lui Alexei Mateevici” (Anatol) – Floare albastră. **3)** „Oameni care au fost”, vol. II (Nicolae) – „Al. Mateevici: Poezii, publicate cu o prefață de P.V. Haneș” (Tudor). **4)** Sere! –... – Făcut scrum. **5)** Ultima lună a anului babilonian, persan și ebraic – Leșin! – „Poet al graiului” (L.). **6)** „Istoria literaturii române de la origini până în zilele noastre” (G.). **7)** Soare egiptean (mit.) – În rest! – „Limba noastră și scrisorile lui Alexei Mateevici” (Mircea V.). **8)** „Mateevici preotul, poetul, omul” și „Poetul Al. Mateevici” (Vasile) – Tei din Tighina! **9)** Esență de cireș! – „Cântărețul limbii noastre” (F.). **10)** „Al. Mateevici. 100 de ani de la nașterea poetului” (2 cuv.) – Petale de dalie!

VERTICAL: 1) Poet român (Emil) – Arbore melifer. **2)** Reglare a coardelor unui instrument muzical pentru a reda tonalitatea corectă. **3)** Ued în Algeria – Însoțitorul permanent al lui Grigore Gogolea din romanul „Frații Jderi”, de Mihail Sadoveanu (Ilia). **4)** A răspândi o căldură foarte puternică – Ornament (abr.). **5)** Academician (abr.) – Zeu grec al mării, i-a indicat lui Heracles drumul spre Grădinile Hesperidelor (mit.). **6)** Piesă de harnașament – Oraș în județul Bihor, pe dreapta Crișului Repede. **7)** Nina Vasilescu – Nichita Stănescu – Diminutiv feminin. **8)** A îmbiba cu lichid – Piese de metal sau de lemn, ce fixează diferite obiecte. **9)** Poetul român Enășescu sau folcloristul Gorovei – Auxiliar al viitorului. **10)** Acoperită cu zăpadă – Manieră personală. **11)** Primul la numărătoare – Surprinși de ceva.

Dicționar: ADAR, RIR.

DEZLEGĂRI

Alexei Mateevici: CAINARI – SAT – HANES – OPERE – I – CALINESCU – PLUG – ANI – UG – ALAI – UNORA – DME – FET – RI – OPTA – RAID – F – RR – LEO – ZINA – INEDIT – NUC – COACE – IDEAL – INSURATOARE. *Cronogram:* 1888.

Lirică: BASARABENILOR – IVA – ATOM – VA – E – VAD PRABUSIREA – UNEI – SO – P – GUL – ATATEA CHIPURI – CA – ART – ERETI – TARA – UNORA – T – SIMI – AGI – I – AR – T – PIETRE VECHI – APL – ALO – ETA – P – FRUNZA NUCULUI – IU – E – S – FIRUTE – IN ZAREA ANILOR.

Lirică: NISTRU – PLOP – UNORA – MAINI – CILI – SAT – TE – MUSAFIRI – P – JERTFA – INST – U – IE – NOIMA – GO – TATA – ILC – STEA – MAICA – ATA – APE – TAM – REIL – ANA – MP – MANASTIRE – I – ANANIA – ZORI.

Fantezie: ROMANA – OTOMAN – LATINA – ARABA – N – TEST. *Satele copilăriei:* CĂINARI, ZAIM (cărămizi + nai).

Limba noastră: VECHI IZVOADE – ALEASA – ARGES – COMOARA – ARAT – CG – SC – IMNA – I – IIA – HADA – FOC – NUMAI CANTEC – A – OD – U – EI – MS – FRUNZA VERDE – PO – ME – MR – A – R – LIMBA SFANTA – U – ERGI – TEANC – GRAIUL PAINII.

Limba: SLAVA – TURCA – PERSANA – ELF – ATA – LATINA – NOBIL – ATENA – INAS – GRA – TN – OA – LAR – LOAG – L – CAZANIE – L – ARAMEICA – UI – UL – RT – NIRC – ASIA – OLANDA – MANDARA – SUN.

Poetul: ALEXEI MATEEVICI (Elveția – Mexic – Iena). *Titluri:* UNORA, TARA, MAMA, TARANII.

Poezie: APELPISIT – TOP – USOARA – UNIC – TAPAP – NOTAR – RACU – CARNETE – AN – IROD – ALESE – EP – CRETA. *Aritmogrilă:* AIEVE – MEXIC – ELITA.

Deasupra târgului Bârlad: SNOP – ASA – AEROPLAN – MANTUIRE – AMAR – MM – NT – AREAL – A – N – ANNA – TRECUT – L – ANUR – PE – ELE – IATA.

Toamna: DUMITRU – AMIC – ULITA – MARITA – MC – OCHI – ASIL – IIV – URLETE – M – NOAPTE – MOLD – IRNE – ACAS – OS – C – TTP – OI – OCA – AZ – RAFALE – HL – ANIMAL – SPIC – AMETIT – NUNTA – BASARABIA – AM.

Literară: SLAVOV – GANE – COBAN – DODON – MENUIC – RUSU – S – E – LUTCAN – ISTRU – R – E – T – N – E – HADARCA – SPATARU – E – T – TIMONU – A – C – S – L – NENCEV – CORBU – STERE – MIHAIL BIRCA. *Satul natal:* CĂINARI.

Fantezii: BANANIER – AMESTECA – SURPRINS – ALANDALA – REPORTER – AMINTIRI – BONCANIT – INCASTRU – ADEVARUL. HASPEL – AGNITA – ROSTIT – ERNANI – GAITAN – ALAUTA.

Istorie literară (1): BURCA – SCHITA – URSU – STRAJE – ZZ – LIMBA – API – DICTEU – IS – OD – UCIU – CANTARE – GAURA – CIURDA – A – RARI – CD – EL – NSU – POP – ELI – ANG – VIANU – A – BOGOS – LUTCAN – SLAVOV – VIATA.

Istorie literară (2): NISTOR – NUTA – INCULET – DER – CIORI – EPOCA – A – AC – CORBU – FLAMURI – CI – BIANU – I – HIN – OL – URZICA – C – GIL – GM – ELEA – OPERE – GHIBU – S – VIANU – PON – SION – CUPLU – TITLURI – AIL.

Critici: CARDAS – MANU – CIOCANU – IN – IORGA – VIANU – SR – ODA – ARS – ADAR – LN – TAU – CALINESCU – L – RA – ES – URSU – TEPORDEI – TI – E – IRE – LEVIT – ION NUTA – ALI.

Aritmogrif: POPOVSCHI – HALIPPA – SULACOV – ISTRU – STEFANUCA – CIOBANU – HADARCA – ALISTAR – ROMANAS – CAVARNALI – NEAGU – ROBOT – RADIANU – COSERIU – BEZVICONI.

Aritmogrif

9	10	9	10	1	6	11	12	2
	12	3	13	2	9	9	3	
	6	14	13	3	11	10	1	
		2	6	4	7	14		
6	4	8	16	3	15	14	11	3
	11	2	10	5	3	15	14	
	12	3	17	3	7	11	3	
	3	13	2	6	4	3	7	
	7	10	18	3	15	3	6	
11	3	1	3	7	15	3	13	2
		15	8	3	19	14		
		7	10	5	10	4		
	7	3	17	2	3	15	14	
	11	10	6	8	7	2	14	
5	8	20	1	2	11	10	15	2

ORIZONTAL: Scriitori basarabeni.

VERTICALA RASTERATĂ: Revista în care Vasile Țepordei a publicat studiul **Alexei Mateevici** în numerele 7-8, 1937, pp. 497-524 (2 cuv.).

Coordonatorul colecției: Serghei COLOȘENCO

Culegere text:

Constantin Romete

Tehnoredactare:

Bogdan Artene

Apărut: martie 2016

Editura SFERA

Str. C. Hamangiu nr. 15

BĂRLAD

ISBN 978-606-573-436-4

Tipărit la S.C. IRIMPEX S.R.L. Bârlad – Tel./Fax: 0335 425302

**Plachetă apărută sub egida
Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad**